

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzárú hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin den külön beiktatásért 30 kr.

Hallatlan!

Debreczen, április 23.

Hetek óta kísért a levegőben az aratási sztrájk eszméje s voltak olyan tudósítások, amelyek már-már veszedelmesnek jelzették a helyzetet, Békésvármegye közigazgatási bizottsága pedig komolyan tanácskozott a katonaságnak az aratási munkákra felhasználása felett.

Ez a mozgalom arra indított egy budapesti hírlapírót, hogy a békésvármegyei szociális mozgalmak fészkeit, Orosházát, H.-M.-Vásárhelyt, Körös-Tarcsát és Mezőberényt meglátogassa és személyesen győződjék meg a dolgok mibenállásáról. Az eredmény az, hogy van hely, ahol a mozgalom nem veszedelmes, más helyen, nevezetesen Mezőberényben azonban a legrosszabbra is el kell készülnie a hatóságoknak, mert május elsején akár forradalomra is készek, szembe fognak szállani a katonasággal s a vezetők közt vannak nők és férfiak egyaránt.

Nem értjük ugyan, mint volt képes ezt a józan, értelmes magyar népet ennyire elragadni a fanatizmus, de eszevesztett néptől utóvégre sem lehet okos dolgot követelni.

Ami minket szóra kényszerít, az nem a fanatikusok, hanem a gondolkozva számító s a szükség esetén a körülményekkel megalkudni is tudók követelése, mely a következő pontokban van formulázva:

1. Követeljük, hogy mindenféle mezőgazdasági munkában a munkaidő tartama egyelőre tizenkét órában állapítsák meg, a munkaidő kérdésének tekintetében azonban a szociáldemokrata-párt programjának alapján állunk s a nyolcz órai munkaidőt tartjuk célunknak.

2. Követeljük az összes átaljában adott munkák megszüntetését, ideszámítva részes, hetes, hónapos és éves munkásokat is, és helyette a napszámos munka behozatalát és mindenféle robot munka eltörlését. — Ha a munkánál olyan elkerülhetetlen dolog adja elő magát, hogy a munkanapon túl is kell dolgozni, akkor a túlmunka óránként fizetendő.

3. Követeljük minden munkának készpénzzel fizetését.

4. Követeljük minden nagyborszábas földműves munkánál a munkaközvetítést a központi titkárság útján, nehogy a munkások a munkaadón kívül a vállalkozók által kiszípoloztassanak.

5. Követeljük, hogy a női munkás egyenlő munkáért épp olyan bérbe részesüljön, mint a férfi munkás és a 14 éven aluli gyermekeknek a munkából való kiszorítását.

Ehhez még azt kell hozzáfűzni, hogy a napibért aztán úgy Orosházán, mint Mezőberényben 3 frt 50 krra kontemplálják a derék szociális izgatók.

Természetesen ők még mindig arról a boldog időről ábrándoznak, hogy az aratás három hete alatt megkeressék

egész esztendei élelmüket s azért aztán, mivel látják, hogy ez a perczenes munka mellett képtelenség, napszámköveteléssel akarják kiszarolni a munkaadóktól.

Épen kapóra jön ez a követelés-szervezet egy másik lapban ugyanakkor megjelent s egyik legelőkelőbb publicistánk tollából eredő elmélkedés megvilágításához, aki azt fejtegeti, hogy milyen rosszul élnek az arató munkások, hogy húst átlag sohasem kapnak, sok helyt még zsiradékot sem, csak néha esznek babot kukoriczaliszttal keverve, s így végzi sorait:

S már most, tisztelt olvasó, ki esorokat kényelmes szobában a reggeli kávéd, vagy théad mellett olvasod, képzelj magadat bele annak a munkásnak a helyzetébe. Mondjuk, hogy neked is aratnod kellene s káposztával felelesztett sótalán krumpli lenne a táplálékod egész héten át. Nem állnál be a szociálisták közé?

Ez igaz, de annál jobban kiténik aztán, hogy mai követelésük mennyire hallatlan. Igenis, meg kell javítani az aratók étkezését, de lehetetlen dolog az, hogy napi 3 frt 50 krt adjunk 12 órai aratási munkáért. Gondoljuk csak meg, hogy egy férfi, akit sorsa nem a kasza mellett hagyott, amint 12 éves korában elvégezte az elemi iskolát, hanem a középiskolában görnyesztette még nyolcz s az akadémián még négy éven át, belekerült mindenik év legalább 300. azaz összesen vagy 4000 frtjába, amellelt

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Örökké!

A Debreczeni tárczája —

Irtta: **Vértési Arnold.**

Néhány halkan, susogva váltott szó, egy gyöngéd kézzorítás, ennyi volt az egész; de fénylő szemekben ott ragyogott az első szerelem boldogsága s a leány pírulva susogta ez ifju kérdésére:

— Örökké!

— Örökké! — esküdt az ifju is.

Több szót nem válthattak. A francia kisasszony, ki a fiatal leányt kísérte s a padon felejtett napernyőjéért fordult vissza, lelkendezve sietett előbbre. Mi beszélni valója van Emminek a nevelő urral? S mit jelentenek ezek a kipírult arcok? Ezek a fénylő szemek? Mon Dieu!

S a mademoiselle rémületére éppen akkor hajol ki egy haragos fej a kastély egyik ablakán. Az ur. Dobokay László ur maga. Ciel! Mit fog mondani a nagyságos ur?

A nagyságos ur semmit sem szól, csak a nagyságos asszonynak mond annyit:

— Nem szeretem, hogy a nevelő mindig ott lábatlankodik Emmi körül.

— Ugyan mit gondolsz? — szól a nagyságos asszony szinte elbámulva.

Dobokay László semmit sem gondol, csak nem szereti azt s bosszankodik miatta.

— Hát mondd meg neki, — szól a nagyságos asszony.

Dobokay László ur vállát vonogatja:

— Inkább te szólhatnál Emminek.

Ő nagysága szól is neki mindjárt, amint a kertből bejönnek.

— Hiszen a fiukkal együtt sétáltunk, — mentegetődzik a leányka.

— Mindegy, az még sem illik, — felel az anyja.

— Nem kell megengedni, hogy az az ember kisérgessen.

De egyszerre félbeszakítja anyai oktatását ő nagysága. Emmi nagyon zavart lesz irul-pirul és sirásra fakad. Ő nagysága megdöbbenve nézi.

— Emmi, mi az? — kérdezi szigoruan.

A kis leány mindent kivall. Szereti a nevelő urat. Szeretni fogja örökké.

Dobokay László nem tudja, hogy mit csináljon düheben. — Összetiporná azt a leányt.

— Hát megörültél, te nyomorult?

Aztán a fiatal ember ellen fordul dühe. Ez a leány, ez még csak ostoba, mint az ilyen tizenhat éves leány, akit csak most hoztak haza a nevelőintézetből? de az a gazem-

ber! Annak a hátán szeretné összetörni az agarász-ostorát.

A nagyságos asszony azonban türtözteti a dühös embert. No csak az kelene még, hogy botrányt csináljon! Hogy hire menjen a dolognak s tönkre tegye a leányunk jövőjét? Ő nagysága majd elintézi mindent szép csendesen, zaj nélkül, botrány nélkül. A nevelő urnak kiadják az utat s valami idősebb embert hoznak a fiukhoz.

— Csak te ne avatkozz bele semmibe, inti a ferjét.

Dobokay László ráhagyja, jó, hát nem avatkozik semmibe. Fölnyergelteti a háts lovát s átlövegol Berky Gyuszihoz Fügedre. — Csak holnapután jön haza.

— De akkor már itt ne találjam azt a bitangot.

Ő nagysága biztosítja, hogy akkor már nem lesz itt az az ember.

S alig távozott el hazulról Dobokay László, ő nagysága hivatja a nevelő urat. Hidedgen, büszkén fogadja, le sem ülteti, csak állva hagyja, úgy adja tudtára, hogy ő nagyságaik arról győződtek meg, hogy a nevelő ur nem látszik alkalmasnak jelenlegi állására, tehát fiaik számára más nevelőről gondoskodnak.

— Itt a folyó negyedévi fizetése s itt van egy negyedév előre.

És ő nagysága leolvasta az asztalra a

még egy évet a saját költségén katonáskodott, 25 éves korában mit kap? Kinevezik, vagy alkalmazják évi 500 frtért bírósági, vagy ügyvédi joggyakorlókra s eitelik legalább öt év, míg lakbérrel együtt a fizetéséből 3 frt 50 kr jut egy napra, igen sok aztán egész életében feljebb nem is viszi, de dolgozik helyette kezével és ezével naponta 6 órát, minden évben 30 napi szabad-ágidővel.

De a tisztelt szocialista uraknak nehéz a kaszanyél s nem hajlik a kezük a kosárfonásra legfeljebb ha a börtönbe kerülnek! Ők nem kívánnak dolgozni októbertől ápriliséig semmit, nekik 6 hónap pihenés szükséges, azért akarják azt, hogy az aratató gazda felannyi buzaár mellett kétannyi bért adjon, mint 10 évvel ezelőtt. S vajjon miért? Talán másként nem kap munkást? Sőt ellenkezőleg, magán az Alföldön is az szülte a szocializmust, hogy több a munkás, mint a munka, a felvidék meg éppen ad annyit az egész országnak, a mennyire szüksége van.

Kérdem, van-e igazságosabb díjazás a százalékosnál? S a szocialisták éppen azt kárhoztatják? Miért? Azért, mert az igazságos s nem tartja el őket a kenyérlés idejére is.

Ha valaki, úgy én vallom az elvet, hogy a munkás méltó az ő bérére. De csak az övére ám!

Csalnak a gazdák, nem adnak tiszta buzát? kössék meg a szerződést az előjárás, vagy közjegyző előtt s pereljék be, a mellett aratás után is fogják meg a dolog végét s ne akarjanak három heti munka árán megélni.

A munkaidő leszállítását követelik? Miért? Hiszen az elvégzett munka, illetve learatott termés százaléka szerint fizetik őket: csak fölük függ, hogy miként dolgozzanak! Az aratás nem tart-

hat tovább 3—4 hétnél: dolgozzanak át annyit, hogy elvégezzék 12 órai napi munkával s ha nem képesek, maguknak tulajdonítsák a munkatöbbletet; miért voltak ügyetlenek, miért vállalták fel ha nem képesek neki rendes időben megfelelni?

Azt lehelne mondani, hogy ez a tanács kétélű fegyver: bele fognak kapaszkodni a munkások. Én nem félek ettől: a munkaadó is tudja, benne él, hogy mire képes egy ember, bizonyára nem engedi magát becsapni.

Másként a szociális kérdést, mint kölcsönös engedékenységgel, megoldani nem lehet. A munkások csak a magukét követelik, ha felpanaszolják az élelmezés hiányait, de a gazda az igazsága jog és a saját érdeke ellen egyaránt vétene, ha belemenne abba, hogy három heti munkáért egész évi ellátást adjon neki.

Azt mondják, hogy nincs keresete lélen a parasztnak, még ha akar is dolgozni. Fogadom, annak nincs a ki nem akar. Jöjjön a városba, kössön szerződést a vállalkozóval s végezze el a munkáját odahaza: kosárfonás s más efféle mindig akad, csak akarni kell, de ők telen csak a pihenést akarják.

Kohányi Gyula.

BELFÖLD.

Uj főispán A király Szabolcs megye főispánjává br. Feilitzsch Bertholdot, Torontal vármegye főjegyzőjét Banffy br. miniszterelnök vejét nevezte ki, ekként akarván a kormány — reméljük sikertelenül — a Banffy-rendszert Szabolcsban is meghonosítani. A kinevezést hírül adó királyi kézirat ma jelent meg a hivatalos lapban s a követ kezőképpen hangzik:

sen beszélget a nevelő urral. Nagyon sajnálja, hogy holnap reggel már nem látják a nevelő urat, de a vonat korán indul s még akkor nem igen kelnek föl, bucsut vesznek tehát a nevelő urtól még ma.

A nevelő ur kezét csókol. Ő nagysága meg egyszer nyájasan bólint neki. A cselédek láthatják, hogy itt semmi különös nem történt.

— A fiuk majd korán felkelnek s elbucsznak öntől, meg egyszer igéri ő nagysága kegyesen.

Masnap reggel elő áll a kocsis. Az inas folrakja a nevelő ur podgyaszát. — A fiatal embernek úgy rémlik, mintha a konyhából a cselédek vihogását hallaná s az ablaknál látja gunyos arczaikat. — Rajta nevetnek bizonyosan.

A két pajkos fiu nyelvét nyújtogatta a nevelő ur felé, mikor a kocsira fölül. Mást senki sem lát. Hiába mereszti ki szemét, az Emmi szöke fejét egy pillanatig sem láthatja az ablaknál.

Egyetlenegy rövid pillanatig sem.

— Leányhűség! — mormogja keserűen. Leharapja egy szivar végét és azután rágyújt.

— Tegnap még azt mondta: örökké! S ma, hogy szegyenemre elhajtának mint valamit rossz cselédet, ma még csak utánam sem tekint.

Pedig az ifju tudja, hogy a szobaleány kezébe csempészte tegnap este a levelet Emminek.

— Mit mondott? — kérdezte a leánytól lazasan.

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére báró Feilitzsch Berthold Torontal vármegye főjegyzőjét Szabolcs vármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Bacsben, 1897. évi április hó 18-án,

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Perczel Dezső, s. k.

A képviselőház e hó 24-én formális ülést tart, melyen azonban csak a napirendet állapítják meg és az elnök megteszi az időközben felmerült ügyekről jelentéseit. A kereskedelmi miniszter alkalmasint már ezen az ülésen beterjeszti a telefonhálózatát a tállamosításiáról szóló törvényjavaslatot. Azonkívül a görög török háború dolgában ellenzéki részről interpellációt intéznek a miniszterelnökhöz. A képviselőház érdemleges tárgyalásai e hó 28-án kezdődnek. Ezt megelőzőleg azonban az ellenzéki pártkörök értekezleteket tartanak, hogy tanácskozzanak a kiegyezési javaslatok tárgyalására vonatkozó magatartásról. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt közelebb újra bizalmas értekezletet tart avégből, hogy meghozza a minapróf elmaradt határozatát a párt ellen tett legutóbbi tanácsok dolgában. A pártkibbók most még nem igen népesek, mert a képviselők még jobbara vidéken vannak. Nagyobb számban csak a függetlenségi és 48-as pártkör látogatják, hol a párt tagjai a legmélyebb részvétellel fogadják a Helfi Ignác állápotáról szóló aggasztó híreket.

Az összeférhetetlenségi bizottság május 9-én tartja ülést, melyen a Neumann Armin és társai ellen Városhy Gyula által bejelentett újabb összeférhetlenségi bizottság tagja, ki betegsége folytán akadályozva volt a bizottság eddigi tárgyalásain résztvenni, már felgyógyult és így előreláthatólag a jövő ülésen a bizottság tagjai létszámában jelen lesznek.

Helfi Ignác. A tettek embera tehetetlen, a szó ura hallgatásra van kárhozható. Helfi Ignác nagy beteg. Az aggság és a veszedelmes kór elszedte erejét, agyba döntötte a politikai életnek ezt a puritán alakját. Hetek óta kóvályog ágya fölött a kétség sötét madára. Hiába hessegeti onnan az önfeláldozó ápolás, sok jó barátjának imás esdeklése — a fekete szárnyu madár csak marad és a

pénzt a megdöbbsent fiatal embernek, ki akadozva próbált volna szólanivalamit, de maga sem tudta, hogy mit.

— De nagyságos asszonyom, ilyen hirtelen... nem tudom, hogy mivel adhatam rá okot?

— Ő nagysága szigorú tekintete azonban el nem itotta.

— Kérem, érezzen fölösleges magyarázatokba ereszkedni. Kifizettük, nem panaszkodhatik.

— Ha így áll a dolog...

— Igen, így áll.

— Akkor szeretnék minél előbb távozni.

— Holnap reggel kiviheti a kocsit a vasúthoz.

Evvél vége szakadt a beszélgetésnek. A fiatal ember zavartan, szegyénytől pirulva, félelemtől szorongva távozott. Vajjon fölfedeztek szerelmüket? El vannak áruva? De hiszen ő nagysága egy szót sem szólt arról, egyetlenegy szót sem.

Töprengve, aggódva, remegve csomagolta össze kis holmiját. Holnap reggel hat elmegy? Soha többé vissza nem tér? És mindennek vége? Mindennek?

Csak szólhatna, csak még egyszer találkozhatnék Emmivel. Talán a vacsoránál? Ha levélkét csuszthatna kezébe? Vagy ha valamelyik cselédet lehetne megvesztegetni?

A vacsoránál azonban nem jelent meg Emmi. Nem meri kérdezni, hogy miért, de ő nagysága maga hozza elő, hogy Emminek a feje fáj.

A vacso a egészen rendes módon folyik le, sőt a nagyságos asszony feltűnően kegye-

— Semmit, — felelte a szobaleány válat vonogatva.

— És ő mégis várt, mégis remélt.

Ostobaság.

A fájdalom és a bosszuság könyve égeli szemét. De le kell törülni, mert a va-uton emberekkel találkozik, idegenekkel, kíváncsiakkal, talán ismerőssel is.

— Nini, hát hová, Lengyel ur? — szólítja meg egy puffadt, nagy aranyóralanczos ember.

— Tán meg sem ismer?

De igen, Lengyel Béla megismeri. A nyiregyházi gazdag pek.

— Itt a lányom is, — mutatja az öreg Csakugyan, Lengyel Béla azt is megismeri. Jó kedvű pufók leány, most két éve tánczoltak is együtt a majálison.

Mindjárt beszélgetésbe ereszkednek. A pékmeister nagyokat nevet, rázogatja az aranyóralanczát, aztán csöndesebb lesz, szemére huzza a sapkáját s szunyókál. Nem aludt az éjjel.

— Miért olyan szomorú maga? — kérdezi a leány Lengyel Bélától.

— Ugyan miért lennék szomorú? — kaczag az idegesen.

Aztán kimennek a folyosóra, a hol jobb a levegő s a hol nincs oly nagy dohányfüst. A jókedvű leánynak egyre jár a szája s egyre nevet, míg homiskás barna szemei olyan biztatólag kacsingatnak, míg végre lassacskán a kocsis sarkába jutnak, hol bátran szorongatják az egymás kezét, senki sem látja s a csökök czuppanását sem hallja senki.

Mikor a pékek kiszáltak, a vonat tovább

szerető szivek akarja az örök Szomorú hálalag politikus h a mees rajon Kossuth Lajos rom ez-ndeje Lajos mellett s ott volt az utó grászoló kön halála fölöt. A ferju immár u S amig az ajka mege-illanik a meg pi-log a r me korán a h meg öröm vált szenvedések ká sez jut oszályt és ezrek tisztá

A nagy sem okos dolog sze nekkel, vilá a jelensegetek, akar róluk tud tüknek mindig fölöt lángba b szárnyai is me gátat emelni a saját évtizedek fülebe s intük, komolyan a le kérdéssel. Hasz s ennek megva kezni nyei, Ott delem, a készü tanulás. Ebbő is inkább, mer veszedelmre v sztrájkba állott a vége? Vére pu-kai működő megoldás, egy delemnek, ninc foglalkozik ezz bujk el a baj vége lesz és a ség borzasztó nyavetiséghől roppant súlyt?

megy Lengyel san vagja mag gyenti magát, arról, a mit t

De hat r

Ugyan ki ép büszke kisassz gondol reá, az Csak tréfa vo fölhevülése; n

S az u egyebet, csak egy pillanat f telme arról, elrongyolt lev gény ifju leve vetődik az é

Szülői c akar ferjhez voltak

Egy gró szegény mágn ritigelti parti, Emmi mire v

Csak eg sejt valamit egy kis hegy lovagló társa

— Tud anyja; emlék nevű fiatal e nálunk?

— Hát már mosolyo

— Hát s vele a sét

eső Tirnovót és más erősségeket rövid harc után elfoglalták és a görögöknek semmi pihe-nést nem engedve, kényszerítették őket út-közetre.

A harcztérrel jövő hírek rendkívül véres küzdelemről tesznek tanúságot. A tegnapi és mai athéni hírek egyaránt azt jelentik, hogy a görögök szorítják vissza a törököket, de viszont a konstantinápolyi hírek a törökök előnyomulásáról beszélnek.

Ezeket az ellenmondó híreket összevetve megállapítható, hogy ma még változó szeren-csével folyik Larissa bírásiért a harc és hogy a törökök előnyomulásukban hősiessé ellen-álásra találnak.

Az általános felfogás azonban az, hogy a larissai ütközet is előbb utóbb a törökök győzelmével fog végződni.

A Thessaliában folytatott döntő hadmű-veletek mellett teljesen másodrendű jelentősége van az Epirusban folytatott küzdelemnek. Itt egyébiránt Prevesát a görögök még mindig bombáztatják. Viszont a törökök Artát lövették össze Nagyobbszabásu hadműveletek azonban Epirusban nem történtek.

Edhem pasa a török hadseregerősítésére segélycsapatokat kér, mintegy 40.000 emberből álló csapatot. A szultán iradája már el is rendelte a görög hadseregnek ez értelemben való megerősítését, Ázsiából szedik össze a 40.000 embert, a kik azonban csak az érdi-tések megvédése céljából szállíthatnak a harcztérre és a harcztér körül fenyegetett par-tokra.

TARKA-ÉLET.

Szabó Bandi és Nyilassy Mátyás.

A cseresznyefa, a meggyfa tele fehér vi-rággal, mosolyog az alma rózsaszínű halvány, virága is, vidám tavasz van illattal, madárdal-lal, mégis gyászról, bánatról kell emlékez-nünk . . .

Két vidám fiúról, két kedves színész fi-uról hozta a szomorú hírt a telegráf drót kik közül az egyik régebbeni, a másik meg nem is olyan régen kedvence volt a debre-czeni színházlátogató közönségnek.

Az egyiknek már jégáld az arca, mint-ha csak sárgult márványból faragták volna ki . . .

Megszünt dobogni a lázas, beteg szíve, mely a szöszterintelégett az eszményeiért. Ott fek-szik a sablonos halotti öltözékben a ravatalon, gyertyák lobogó lángja veti reá méla fényét az egykori jókedvű művésziura. Szabó Bandi, a híres népszínműénekes meghalt, aki egykor a debreczeni színpadon Blaha Lujzával s Nyilassy Mátyással együtt aratta a legszebb sikereit . . .

— Szabó Bandi! Szabó Bandi! mennyi ódes emlékezés fűződik e kacagós kedvű, daliás betyár fiúhoz, aki mint népszínműénekes a művészet igazi magas fokára hágott s mid-őn pompás hangját a Bandi színész elve-szítette, még mint segédszínész most is hasz-nálható tagja volt a nemzeti színháznak. — Hosszas ideig betegeskedett s tegnap délután meghalt a kedves Bandi színész, ki már a sarkantyuját nem fogja többé huszárosan összepengetni, ravatalánál lobognak a mézil-latu viaszgyertyák, sárga, halvány az ar-ca, meghalt a Bandi színész, most mikor méhike duruzsol a barackfa gyöngé virágain. Eltemetik, elfeledik s egy dombbal több lesz megint a gyepes, jeltelen nem gondozott, árva sír . . .

A másik bohém fiu fejénél még nem gyújtották fel a halotti gyertyákat, de mint fekete holló úgy szállott hozzánk Debré-s-ről a szívünket szomorító panaszos hír,

hogy a kórházi ágyon haldokol Nyilassy Mátyás is, aki eddig tréfát űzött az élet min-den nyomorúságából, ki egyike volt legzama-tosabb humoros magyar komikusainknak, de kinek tréfás kedélyén mégis kifog most a ke-serű halál, mely pedig ha egyszer lebecsátotta a függőnyt, hiába minden taps, hiába minden éljen, a darabnak vége, a bohókás mosoly fagyos vigyorgássá válik s rózsá helyett fergeket fakaszt a koporsóban . . .

Fehér a cseresznye virága. A meggyfát is, mintha hópihéket lepték volna be a zöld levelei között, olyan fehér? Az egyik kopor-sóra már huzzák a nehéz göröngyöket s a másiknak pedig keresik, keresik az alkalmas sírt. Pillangós fecske szálljatok messze s hozzatok v gabb, örvedetesebb hírt . . . Hullanak a csillagok! . . .

Paulus.

A 39-ik gyalogezred elmasirozik.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 23.

Ez egyszer. daczára a szenzációs cím-nek, nem háborus hírral izgatjuk az olvasó-inkat. Nem hadi mozgósításról lesz szó, a nyalka Alexis bakákat, kedves ismerős snei-dig tisztjeikkel nem viszik még ugyan a hosz-nyák mézarszékre, de azért mégis szomorú-sággal meg kell tölük válnunk.

Mert arról van szó, hogy a nagygya-korlat után a 39-ik gyalogezred helyben állo-másozó 2-ik és 3-ik zászlóaljait elfogják vinni s a nevezett ezred 1-ső és 4-ik zászlóaljait fogják a helyükre rendelni. Mégis fájdalmas lesz ez a váltás, mert a társas körök legked-veltebb tagjait, a kik a polgársággal már össze ismerkedtek a fess Alexis tiszteteket fog-ják messze elmasiroztatni, a kik helyett ugyan érkeznek majd számos ezredbeli test-vér kamarádok, de mit ér az, ha az a szöke hadnagy, főhadnagy vagy kékszemű tiszthe-lyettes nem lesz közöttük, gondolja erre sok leány, de nem egy menyecske is? . . .

A 2-ik zászlóaljat Nagy-Váradra he-lyezik állomásra, hol eddig az első zászlóalj állomásozott s a 3-ik zászlóaljat pedig Ka-ránsebesre, a 4-ik zászlóalj legmesszebről, Boszniából érkezik, a hol évekig volt nehéz állomáson . . .

De nemcsak az Alexis ezrednél történ-nek ilyen állomás cseré, hanem a közös huszároknál is. A 15-ös Pálffy-huszárok Bécsbe fognak elmasirozni, a kiknek a he-lyükre Sopronból jön a ponpás 7-ik huszár-ezred, melynek ép Vilmos németcsászár a tulajdonosa, melynek a tisztikara kevés kivé-tellel magyar, a dolmánya pedig a legszebb égszínké.

Bizony sok szívre különösen leányszívre szomorú lesz, ha majd megfújják a réztrom-bitát s elmasirozik a regiment vagy legalább is a megkedvelt két derék zászlóalj . . .

Távirat.

Saját tudósítónk távirata.

Merénylet az olasz király ellen.

Budapest, apr. 23. A Debr. ered. táv. Umberto olasz király ellen egy Acciorito Pietro nevű foglalkozás nélküli kovács legény gyil-kossági merényletet követett el. Umberto királyt tegnap délután, mikor a Derby ver-senyre hajtattott, megtámadta a merénylet, törével felé szurt, de mivel a király a kocsi-ban felemelkedett, a szúrás nem találta. A merénylet

24 éves, büntérsai nincsenek s a tömeg ököllel és bottal szinte a földre verte. A királyt a verseny pályán lelkes ovációkban részesítették s a királyné, aki később érke-zett — midőn férjéről meghallotta az esetet, könnyekre fakadt s megölelte férjét.

Visszatérésekkor a népek ezrei mindenütt lelkesülten fogadták a királyi párt. A lapok külön kiadásokat adtak ki. A Quirinál előtt a néptömeg a király himnuszát énekelte, mely tüntetésre a királyi pár az erkélyen megje-lent. Gratuláltak a diplomaták is. A merénylet állítólag az éhség vitte rá e kétségbeesett nyomorult tetre.

Ujdonságok.

* **Béla napja!** Az aranyos, a kedves, a megenni való regényhősök névnapja a mai — talán sohasem száll a légbe annyi halk sóhaj az évben, mint április 23-án, — mikor Béla Szanke és Maritt, valamint az Egyete-mes R(ém) egénytár összes köteleinek szöke, barna, francziás kör, vagy borotvált szakállu hősei felé az összes bakfók csókot hionenek hajnali rózsás álmaik folyamán, Debedne, aki azt hinni, hogy a Béla csak a regények békedvesek és kellemesek! Korántsem, — legalább nálunk nem s ezért történik, hogy április 23-án valóságos népvándorlás van Deb-reczenben a Béla lakásai felé, hogy a jóki-vánatokat kifejezzék! Így van ez az idén is és sokan felkeresték a mai nap folyamán vá-rosunk társadalmának előkelőségei közül dr. Bartha a Béla jogtanárt, Baróthy Béla és Rössler Béla kir. törvényszéki bírókat, Samy Bélát, dr. Simonffy Bélát királyi ügyészt, Sás Béla akad. igazgatót, Tóth Béla építész és v. biz. tagot, Tóth Béla gyógyszerészt stb. stb. . . .

* **Jegyzőkönyv hitelesítés.** A debre-czeni főreáliskolának főgymnáziummá átalá-kítása ügyében tartott ülésről felvett jegyző-könyvet tegnap délután hitelesítették a város-háza nagy tanácstermében. A hitelesítésén jelen voltak: Komlóssy Arthur főjegyző, bizottsági elnök, Szabó Kálmán, Joó István és Fazskas Sándor. A felolvasott jegyzőköny-vet minden kifogás nélkül hitelesítették. A főreáliskolának főgymnáziummá átalakítása ügyében véleményezi a bizo tság hogy a deb-reczeni állami főreáliskolának állami főgymná-ziummá átalakítása iránt Lengyel Imre és tarsai által 1896 szeptember hó 7 én 126/1896 éln. szám alatt beadott indítvány mellőztetik azonban a tiszántuli ev. ref. egyház kerület által 1907 február hó 18-an 1849/1897 sz. a beadott kérvényben előadottaknak teljes mér-tékben méltánylással mellet, továbbá a Debre-czeni sz. kir. városban mint észak keleti Magyar-szág gázpontján, a középiskolai s külö-nösen a főgymnáziumi oktatás terén folyto-nosan növekedő és a szülők által méltán s jogosan támasztott kívánalmaknak megfelelő-leg s már a jövő iskolai év kezdetére lehet ki-elgítése végett, határozza el a törvényha-tósági közgyűlés, miszerint:

a. az ev. ref. főgymná-zium I. és V. osztályai mellett felállít-landó párhuzamos osztá-lyok létesítésére a tiszántuli ev. ref. egyházkerület átiratában kért feltételeket teljesíti. b. a nagymélt. m. kir. vallás és közoktató-ügyi miniszteriumot felkéri hogy a helybeli állami főreáliskola I. II. III. és IV. osztályok mellett párhuzamos osztályokat állít-son s az újabb időben hangoztatott egysé-ges jogosításu — középiskola tervezetnek megfelelőleg az egész intézetet úgy szervezze és rendeztesse, hogy annak osztályaiban, kivált képen pedig annak felső négy osztályaiban mindazon helybeli illetőségű szülők gyerme-kei, kik azon intézetben beiratkozni óhajta-nak, vagy pedig a helybeli ev. ref. főgymná-sium megfelelő osztályaiban a törvényes lét-szám betöltése után felvehetőek nem lesznek — helyet találhassanak. Tisztelettel megje-

gyezük, hogy intézkedés altalunk feltűnt lenne segitv azon esetben, vid idő alatt tartjuk, vagy felső négy osz mos osztályok allami főgymn leendő létesít

* **Eszkü**

zeni esküdt ügy kerül. Az az a feljelent lapunk belső ügyi vizsgáló a Debr szerkesztője ni Hír l számában p i s z o k j brutális es du a panaszos e részéről a vá ügyvéd fogja törvényeski rggel 8 órak a berendelt r tos megjelnt

* **Ösztö**

Nagy József minden évben tju kap meg, manynak ki temekre kiut e-küdtfelügye navelője kap

* **A Bos**

István által sajtóperben a nem lehet riska belegsé reczeni kir, ikerő újabb po garmester

* **Szin**

város szinba delutan negy termében ül Arthur főjeg G r ü n d r amelyben ap szinuszban t eng-délyt ke mar a hétköz alkotni, ne az ilyen en kérelmenk t azonban ké érdekesnek ságos muta három este szinigazgató felolvasásra, és haláját f akartaért, a ta. Jeleni tov szendének az új előfügg tek jo részlet czió részleté keszpen: k közjegyző ut előfüggöny k megbizva a belső b-rend bizottságot, jvasiatot, k tek áttesté R o n c s i felügyelőt, allapítsák m s csak azutá javasiatot a részletének végére halas már atvette sz-releseket azonban jav közjegyzőileg nek. Az ülés

gyezük, hogy ezen ideiglenes természetű két intézkedés által a középiskolai oktatásnak általunk feltüntetett bajain csak rövid időre lenne segítve; a baj gyökeres orvoslása végett azon esetben, ha a r. kath. főgimnázium rövid idő alatt ki nem építtetnék, szükség-snek tartjuk, vagy a helybeli ev. ref. főgimnázium felső négy osztálya mellett állandó párhuzamos osztályok felállítását, vagy egy önálló állami főgimnáziumnak városunkban mielőbb leendő létesítését.

* **Esküdtzéki végtárgyalás.** A debreczeni esküdtzék elé holnap reggel érdekes ügy kerül. Az esküdtzéki tárgyalás alapját az a feljelentés képezi, melyet Mile Pál lapunk belső dolgozótársa adott be a sajtóügyi vizsgálóbíróhoz ifj. Gily Ede jelenleg »Debreczeni Ellenőr» f. szerkesztője ellen, a ki a »Debreczeni Hírlap« 1896 évi október 28-iki számában »Az surnalisztika a piszokjancz.« alatt megjelent cikkében brutális és durván sértő közleményt intézett a panaszos ellen. Mile Pál magánpanaszos részéről a vádat dr. Bakonyi Samu ügyvéd fogja előterjeszteni. A tárgyalás a törvényszéki palota I-ső szamu dísztermében reggel 8 órakor veszi kezdetét, a mely időre a berendelt második negyedévi esküdték pontos megjelenését is kérjük.

* **Ösztöndíj külföldi tanulmányokra.** A Nagy József féle 500 frtnyi ösztöndíjat melyet minden évben debreczeni theológiát végzett tju kap meg, hogy annak segítségével tanulmányainak kiegészítése végett a külföldi egyetemekre kiutazhassék, az idén Veres István esküdfelügyelő, a Szilágyi-Andaházy intézet nevelője kapta meg.

* **A Bosznai-Simli sajtóper.** A Bosznay István által Simli Mariska ellen indított sajtóperben az első végtárgyalást tudvalevőleg nem lehetett megtartani, mivel Simli Mariska betegségével indokolta távollétét. A debreczeni kir. törvényszék elnöke május hó 22-ikére újabb határidőre tűzött ki s erről a polgármestert értesítette.

* **Színházbizottsági ülés.** Debreczen város színházbizottsága tegnap, csütörtökön délután négy órakor, a városkaza nagyteremében ülést tartott, amelyen Komlóssy Arthur főjegyző elnököl. Az ülés első tárgya Grundmann Miksa párvénye volt, amelyben április 26-án tul három délutáni, a színházban tartandó elektromos mutatványokra engedélyt ker. A bizottság délutáni előadásokra már a hétköznapokon is, nem kíván precedenst alkotni, ne meg számos körülmény szól ellene az ilyen engedélyezésnek s így Grundmann kérelmenek teljesítését nem pártolja. Ahhoz azonban készséggel adja beleegyezését, hogy érdekesnek ígérkező s mindenkifelett tanulságos mutatványait május hó első hetében három estén megtarthassa. Ezután Komjathy színházigazgató egy terjedelmes beadványa került felolvasásra, amelyben az igazgató köszönetét és halálát fejezi ki a színházbizottságnak jóakarataért, amelyvel a színiévad során támogatja. Jelenti továbbá hogy október elsőtől drámai szendvicset Fáy Flórárt szerződtette. Kéri az új előfüggöny elkészítését, a városi díszletek jó részének javítását, hátralevő szubvenzió részletének kiadását és tizezer forint készpenz kaucziója helyett felszerelésének közjegyző útján való átvételét. A bizottság az előfüggöny készítésének szükségét belátja s megbizzza a nézőter atalakítása és a színház belső berendezésének ügyében kiküldött adhoc bizottságot, hogy az ügyben is terjesszen elő javaslatot, költségvetést és terveket. A díszletek átfestése ügyében felkérte a bizottság Roncsik Lajos tanácsos, színházi felügyelőt, hogy a színházigazgatóval együtt állapítsák meg az átfestendő díszletdarabokat s csak azután teszzen ez ügyben véleményes javaslatot a tanácsoshoz. A szubvenzió utolsó részletének kiadását a bizottság a szezon végére halasztja, a mikor a színházi felügyelő már átvette a város tulajdonát képező felszereléseket; a tizezer forint kauczió kiadását azonban javasolja, mihielyt a felszerelések közjegyzőileg újabb biztosítékképen lekötötnék. Az ülés ezzel véget ért.

* **Katonatisztek kardpárbaja.** Mint a »Magyarország« írja: Érdekes kardpárbaj folyt le ma délelőtt Arlow lovag vívótermében P. J. és J. honvédszázadosok alltak egymással szemben, akik a debreczeni 3-ik gyalogezrednél is szolgáltak s a debreczeni társaskörökben is jól ismertek. A párbajra J. századosnak egy félreértett megjegyzése adott okot, a melyben P. százados egy urnó ismerősére sértést látott. A félreértés folytán a két katonatiszt között heves szóváltás fejlődött ki. A párbaj elé a felek ismerősei nagyon indokolt aggodalommal néztek, mert P. százados ismert erős vívó, a kinek nevéhez fűződik a szomorú emlékü Rukavina eset, a melyért annak idején Horváthországból, Budapestre az első ezredhez majd Debreczenbe helyezték át. A kapitány ugyanis parancsnokát, Rukavina ezredest agyon vágta Most is nagy erővel támadott ellen felére, a ki az egymást követő vágásoktól egészen elkábult. Pár másodperc alatt J. százados össze volt verve; P. százados több vágása szerencsére lappal esett, míg egy éles vágás után J. századosra nézve az orvosok kénytelenek voltak a végkimerülést megállapítani. A felek kibékülve hagyták el a vívóermet.

* **Tóth József gyászja.** Id. Tóth József köiskolai tanárt ismét sulyos csapás érte. Fia ifj. Tóth József m. kir. államvasuti mérnök f. hó 10-án meghalt a derék férfi már régen betegkedett s a múlt hó 28-án halálhíre is eiterjedt, amelyről akkor mi is hírt vetünk, da amely a kkor nem bizonyult valónak azonban — sajnos nem vált be a mondás: akinek holt híret költik, soka él. A rettentően sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó gyermek, testvér, sógor és unokaöcs néhai ifj. Tóth József mérnök m. kir. államvasuti hivatalnok, élet: 38-ik évében, folyó hó 20-án délután 3 órakor, hosszas szensvedé után történt elhunytát. Kedves hatottunk földi részei folyó hó 22-ik napján délután 4 órakor az ev ref. egyház rovin szertartása szerint a IV. ker., Vámház-körut 10. sz. háznál áldattak meg és a X. ker. új temetőben tetettek örök nyugalomra Toth József főiskolai tanár, apa; Toth Mária nagynénje. Testvérei: Sándor, Mariska férjével Müller P. Pál és gyermekeivel.

* **Az új izraelita templom felszentelése.** A Nagyvárad utcán készbe áll már az a hatalmas, díszes épület, melyet a debreczeni izraeliták régi elavult templomuk helyett készítettek. A monumentális épületben — mely ritkítja pártját a vidéken — csupán a belsőjében végeznek még apróbb díszítéseket, ugy hogy az nemsokára teljesen rendben lesz s egyik díszet fogja képezni a városnak. A templom felszentelése — mint értesülünk — aug. hó 18-án Ó felsége születésnapján nagy ünnepekkel fog végbemenni.

* **Tűz a Kossuth utcai casino épületben.** Ma délben 1 órakor a casino padásan elhelyezett szállodai tartalék madráczok, valamelyik szolgál eldobott cigarettájából tüzet fogtak. A sűrűn gomolygó füstre figyelmes lett házbéliek azonban a nagyobb veszélynek elejét vették, mert még a tüzoltók oda érkeztek előtt sikerült nekik a tüzet elfojtani. — Déli órákban természetesen nagy tömeg verődött össze a tüzoltás nézésére.

* **A b. újvárosi Kossuth szobor alapgyarapodása.** A B. Újváros nagy közszegben felállítandó »Kossuth« szobor javára f. hó 19-én husvét másodnapján fényesen sikerült bált rendeztek a b. újvárosi hazafias nők a Kaszinónak e célra díjtalanul átengedett helyiségében — s mint tudósítónk írja — a tiszta jövedelem 150 frtot tett ki. Hogy a bál oly sikert ért el, első sorban Cs. Nagy Gáborné, T. r. Jánosné, L. ó s Józsefné és N. a g y Janosné polgárnők emelendők ki, kik semmi fáradságot nem kímélve lelkesedéssel buzgólkodtak az estély sikerén. Felülfizet: Szabó Janosné 5 frt 20 kr, Bordás Jánosné 5 frt 10 kr, öz. Györfy Lajosné, Mady Géza, Hoffmann Dávid 1 frt 60 kr — 1 frt 60 kr, Csobán Istvánné 1 frt 20 kr. öz. Haraszty Lászlóné, Posta Józsefné, Mihalik An-drásné 1—1 frt, Leitner Margit, 80 krajczár

Dr. Rózsa Jakab, Bajdor János Kecskés Gáborné, Bakk Józsefné, Cs. Nagy Gábor, Pávai Mariska, Vig Jánosné, Radacsi Istvánné, Velcsey István, B. Toth Gáborné, Beck Mór 60—60 kr. Hegedüs Jánosné 50 krt, ifj. Kovona József, Juhász Mihályné 40-40 krt Kovács Istvánné és Dibi Károlyné 30-30 krt. Ugyancsak a Kossuth szobor jaéára a polgári olvasó kör f. hó 11-dikén J u n á s z Mihály elnöklet alatt tratorjt népes gyólesen M a d a y Gábor ref. curator indítványára 150 frtot szavazott meg.

* **Eljegyzés.** S z é k e l y Sámuel debreczeni ifju kereskedő eljegyezte B e r g e r B. Jakab Nyir-Csaholyi földbirtokos leányát, Etelkát.

* **Vrdéki hírlapírók szövetsége.** A vidéki hírlapírók szövetsége első rendszeres igazgatósági ülését tartja meg április 25-én, vasárnap délután négy órakor Szegeden, a kereskedelmi és iparkamarában. Az elnökség és az igazgatóság ezen az ülésen számol be tevékenységéről. Ugyane dé előtt 10 órakor a felügyelő bizottság tartja meg alakuló-ülését, amelyen az elnökség és lehetőleg az igazgatóság tagjai is megjelennek. A két ülés tárgysorozata a következő:

A felügyelő bizottsági ülésen d. e. 10 órakor:

1. Megalakulás.
2. A szövetség pénzkezelésének megvizsgálása.

Az igazgatósági ülésen d. u. 4 órakor:

1. A múlt igazgatósági ütés jegyzőkönyvének előterjesztése.
2. A pénztáros és a felügyelő bizottság jelentése.
3. Az elnökség jelentése.
4. Az igazgatósági tagok jelentései.
5. Tagfölvételei kérvények.
6. Indítványok.

Az igazgatósági ülésen a debreczeni bizottság is képviselteti magát,

* **Magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete.** május hó 2-án tartja közgyűlését, melynek tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvet hitelesítő két tag kiküldése. 3. Évi jelentés. 4. 1896 évi zárszámadás és vagyon kimutatás. 5. 1896 év-költségelőirányzat. 6. Az országos gazdaszövetségbe való belemes kimondása. 7. Választások. 8. Indítványok, melyek a közgyűlést meg előzőleg 8 nappal írásban adattak be. — A közgyűlés elé terjesztendő számadások szerint az egyesület bevétele volt 1896 évben 11097 frt 40 kr, kiadás 9353 frt 51 kr, melyből tdkésítésre fordított 2447 frt 94 kr, egyesületi tagok segélyezésére 845 frt, a mező gazdasággal és erdészettel foglalkozók nyujdíj-intezetének költségeire 2373 frt 02 kr. — Pénztári maradvány 1743 frt 89 kr, mely a jövő évre atvitetik. Az egyesület vagyoni állapota 26860 frt 74 kr, mely takarékpénztárba őriztetik. A tagok figyelme felhivatik, hogy a közgyűlés alkalmából ugy mint az előző években, az idén is kirandulás rendeztetik és p-dig május hó 3-án a fővároshoz közel fekvő főméltósága Meiternich Sándor hercegné mintaszerűen kezelt biai uradalmába Ezt megelőzőleg május hó 2-án d. u. 4 órakor a közp. vásárcsarnok megtekintése terveztetik. Találkozás a főkapu előtt. — A közgyűlés ideje május 2-án reggeli 8 órára tetetett azért, hogy a közgyűlés után a tagok az ezredeves kiállítás terüetén a városliget megett tartandó tenyész állatvásárt is megtekinthessék,

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Megszomorodott szívvel tudatjuk felejtethetlen leányom, testvérem illetve unokám néhai nagybócsai Sárközy Margitnak folyó hó 22-én délben 1/2 1 órakor életének 12-ik évében rövid de súlyos szenvedés után történt elhunytát. A megboldogultnak hűlt tetemei folyó hó 24-én delelőtt 10 órakor fognak a Szent-Anna utcai 2539. számú háznál tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai sikertben levő c s a l á d i sirboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételle a rokonokat, jóbarátokat es isme ősoket mezhívjuk. Debreczen, 1897 április 22. Öz. Sárközy Istvánné Filótás

Irén mint anya, Sárközy Irén mint testvér. Özv. Sárközy Ferenczné Sárközy Johana mint nagyanya. A többi rokonok nevében. A temetést Gebauer »Érczkoporsógyár« temt. int. rendezzi.

* **Elveszett.** Két gyöngygyűrű a Csapó utcán elveszett. Ismertető jel, hogy mellőle mindkettőnek fehér. — A feltaláló kereti azokat a Csapó utca 362. számú házhoz szállítani, hol illő jutalomban részesül.

Színház.

So mló Emma vendégszereplése. — A pillangó csata —

Tegnap este az előre hirdetett »K o l d u s d e á k« helyett Suderman nálunk jól ismert naturalistikus színműve, »A p i l l a n g ó c s a t a« került színre, Komjáthy igazgatósága alatt legelőször.

Ez a reprise egyéb kellemes tulajdonságain kívül azért is igen becses volt előttünk, mert alkalmunk volt egy évi távollét után viszont látni közönségünknek aranyos kedvencét, Somló Emma k. a. t.

A kisasszony tavaly óta nagyot nőtt. A szeretetreméltó, nagyreményű kezdőből kiforrott tehetséggé, számottevő művésznővé izmosodott, még pedig nagy örömeinkre, — nem az operette büzhödt légkörű világában, a hová csinos hangja először vezette, hanem a komoly, a nemes színművészetterén, az életet ábrázoló jelenésekben.

S o m l ó Emma ma már olyan fejlett, olyan teljesen kiképződött olyan bájos naiva, hogy örömmel látnók állandóan itthon, szülő városában, hogy vele kiegészülne az a kellemes trió, mely M o l n á r Rózsika sajnós távozásával megcsontult H a l m i Margitira és S z a b ó Irmára, közönségünknek e két nagyon és méltán szeretett kedvencére tulajdoságos terhet ró, azonban — sajnós — már a Magyar Színházhoz szerződött.

Tegnap este S o m l ó k. a. R ó z s i k á t játszotta pompásan, kedvesen, hiven, művészi sikerrel. Volt is érte jutalma bőven. Mindjárt belépésekor gyönyörű virágkosárral lepték meg tisztelői. előadás folyamán pedig nyílt színen minden jelenését megtapsolták, felvonásvégeken pedig számos kihívással tüntette ki az egész közönség.

A S o m l ó Emma k. a. vendégszereplésén kívül is nagyon érdekes volt ez a t-gnap este s becses tanúságokat juttatott az összehasonlítás révén azoknak, a kiknek e darab tavalyi előadása még eleven emlékezetükben van.

Hogy csak a legfontosabb szerepekre terjeszkedjünk ki: Ezát, a fiatal özvegyet H a l m i Margit mutatta be. — Örömmel jegyezzük fel róla, hogy n e m k e l l ő s i k e r r e l. Az ő szeretetreméltó egyéniségéből hiányoznak azok a durvabb vonások, a melyek ezt a szerepet jellemzik s a melyek a zordonabb színekkel dolgozó művésznőknek olyan kedvező alkalmat szoktak nyújtani realistikus alkotásokra.

Laurát C s e r é n y i Adél próbálta megjátszani Eli-meréssel vagyunk a k. a. jó igyekezete iránt, de a III. felvonásbeli merész vetkezete ellen tiltakozunk. Míg operettebe is megboosátha a t-nul lengz lett volna az a pillangó costume, a melyben tegnap formás idomait mutogatta.

Winkelmant F e n y é r i Mór játszotta. M. Fenyéri urat igazi művészek ismerjük s számos mintaszerű alakításából merítettünk már tiszta művezetel. Tegnap esti szereplése

is öntudatos művész jól megcomponált alakítása volt, de kénytelenek vagyunk bevallani, hogy sem felfogás, sem színezés, sem ábrázolás tekintetében nem éri el azt a tökéletességet, a melyet tavaly Sándor Emil mutatott ebben a szerepben.

Ugyanezt mondhatjuk V i d o r Keszlerjéről is, szemben a Tapolczai Dezsőével.

Elleiben a legnagyobb dicsőrével kell kiemelnünk a K o m j á t h y »Max«-át. Ő nemcsak minden itteni elődeinél helyesebben fogta föl ezt a szerepet, hanem egyáltalán tegnapi szerep olyan sikerült alkításra nyújtott neki alkalmat, amelyre méltán büszke lehet.

A többi szereplők általában jól megállták helyüket különösen F. C s i g a h á z y Etel gondosan alakította e l é g n e h é z szerepét.

A közönség meglehetősen gyér számmal volt jelen, de akik ott voltak, nem bánták meg.

(Gr)

A Debreczen—Nagyvárad villamos vasut

tervezetének bővebb ismertetése és bezarása.

Irta: **Acsádi Acsády Sándor** nyug. kir. és megyei főmérnök.

— 3-ik és befejező közlemény. —

Azok előtt, a kik a tervezetbe vett vasut közigazgatási bejárásában, valamint a márczius 24-én megtartott városi nagy gyűlésen is részt vettek a jelen cikk-orozatban felsorolások elegendő ismeretsek.

Azon nagyobbik, és az ügyben erősen érdekelt azon rész azonban, mely ezekben részt nem vehetett s így a dologban történetekről tudomással nem is bírhat, bizonyára szívesen veendő az ügy mibenlétere vonatkozó tájékoztatást.

Mai napon már, miután a tervezetbe vett vasut vonalát a közigazgatási bejárás a miniszteriumtól kiküldött Vértesy Kálmán min. titkár elnöklétével s az annak idején a D e b r e c z e n b e n felsorolt urak közreműködésével megtörtént bejárásról a tárgyalási jegyzőkönyv felvételén, már a márcz. 24-iki közgyűlésen kiegészített.

Mint hogy a márczius 9-én megjelent cikkben az egész vonal hosszán kívül hozzávetőleg az irány is közöltem, a mai napon már ezen irány teljesen megállapítva lévén, ennek pontos leírása következőkben közölhető:

A Debreczen—Nagyvárad villamos vasut kezdetét veszi a Sz.-Anna-utcán az 1258 h. sz. R e v i e z k y h á z n á l a hol a felvételi állomás tervezetett innen a Sz.-Anna utcai sétány északi oldalán megyen a vágány tengelyétől 3.40 a sétánytól pedig 2.50 méter távolságon végig a dohánygyár felett pedig a pálya keresztül metszi a m. a vasut vonalait.

Mint hogy e helyen igen élénk egy vasuti vonat közlekedés, mint a személy és kocsis forgalom a m. a. vasut és a városi képviselőlet v i d u k t építést, esetleg a pálya áthidalását követelték, a mely a közuti forgalom közvetítésére fog szolgálni.

Ezt a felüljárót a városnak úgy is előbb utóbb meg kellene építeni, éppen ezért célszerű hogy a villamos vasut hidjával közös erővel egyszerre építtessek. Jegyzőkönybe vétetett, hogy a villamos vasut engedményezései, vagy jogutódai ez iránt tárgyalást indítsanak a várossal.

Kikötött az is, hogy ezen átkelési szakasznak részlet rajzait tartoznak a városnak bemutatni.

Ugyanezen szakaszban az V á g ó h i d felett R e n d e z ő p á l y a u d v a r tervezetett, a honnan az irány az u. n. 50 haldas Uj szőlő telep érintésével a Cseredőn keresztül az itt munkálat alatt lévő

A l s ó N y i r v i z e k l e c s a p o l ó csatornájának áthidalásán keresztül, egyenesen Hosszupály községbe vezet, hol a Derecske Nagylétei vasut felett építendő pálya áthidalásán keresztül valamint az ezen vonalba eső Vértesy Bagos, irányában jelenleg szinte munkálat alatt 2-ik N y i r v i z l e c s a p o l ó k a n á l i s á r k á n építendő hidon keresztül P o c s a j községéhez vezet, ezen állomásról a Pocsaji Nagyvárad netai országút hidja alatt, mely a Berettyó csatornáját az Esztár K o n y a r i S ó s f ü r d ő n é l kanyarodó vonalán építendő vashidon át Kis Marjára vezet hol kiterő és vízvételi állomás tervezetett.

Kis Marja állomással az egyenes vonal Bihar n község érintésével Várad Püspökin áthaladva, itt beköt a Budapest—Kolozsvár—predeáli államvasut nagyvárad állomására.

A f. é. márczius 26-án a fent emített miniszteri kiküldötték, továbbá Bihar és Várad püspöki községek képviselői. — Biharmegye részéről Szunyogh Péter atispán, Bus David városi főmérnök, Gyurkovics Kornél építészeti hiv. főnök, Racz Mihály h. polgármester és Dus László főügyész stb. közbejöttével a bejárást tovább illetve a főállomást folytatván, itt a bejárást egyelőre befejezték. Annnyal is inkább, mert a belterületre szóló engedély felsőbb helyen még meg sem adatott. Valószínű azonban, hogy ezen engedély megadása után a lejtmeretkezési és földkiszajtatási munkálatok a főállalat részéről az egész vonalon egy időben fognak megkezdetni.

KÖZGAZDASÁG.

A hordóknak kénezéséről a boroknak első lefejtésekor.

— A Debreczen eredeti közleménye. —

A kénessavnak a borban való jelenléte a bor megvirágosodását és az eczelegombok képződését megakadályozza, de ezen eljárás által, ha az nem a kellő gondtal végeztetik, a bor végekpeni erjedése is tetemes hátramaradást szenvedhet. Ha a bor már teljesen ki van erjedve, akkor a hordóknak kis mértékben való kénezése csak előnyös lehet, mert az által a fentebb említett betegségek a bortól távol tartatnak. Ha azonban a bor még nincsen teljesen kiejedve, akkor a kénezés esetén a bornak további erjedése a kénessavnak hozzájárulása által meg lesz akasztva, mindaddig, a míg vagy a kénessavnak hatása elenyészik, vagy pedig egy magassabb hőfok beálta az erjedést ismét előidézi. Többnyire mind a két eset egyszerre, midőn azután a bor ismét zavaros lesz és erjedni kezd.

Nem helyes, ha a hibás és ismételt erjedésbe jött bor erősen kénezve lesz, mert ilyen esetekben azután rendszeren megtörténik az, hogy a bor hónapokon át sem tisztul meg, mert el lévén fojtva az erjedés, ez későbbben ismétellen beáll. A hordók erősen történelmő kénezésének még az a hátránya is van, hogy annak, a ki azt fogyasztja, főfájást, valamint egyéb rosszullétet is okoz, s hogy a bor durvább lesz.

Vörös boroknál a hordók tudvalevőleg nem lesznek kénezve azért, mert ez által a borok színüket veszítve, halványabbak lesznek; de azért egyes borbetegségek megakadályozására nézve, mégis csak a kénessav az egyedül szer, mely ilyen esetekben sikerrel alkalmazható.

Kénezés helyett a vörös bor befőzadására szánt hordók jobbára borszesszel lesznek kiégetve, mi úgy történik meg, hogy bizonyos mennyiségű borszész a hordókba jöltetik, abba fel lesz rázva és azután meggyújtva. Ezen eljárásnál különösen figyelni kell arra, hogy ismétlés esetén a borszész már csak egészen kihűt hordóba töltsék, mert ellenkező esetben a még meleg hordóba öntött borszészből gőz fejlődik, mely a meggyújtással olyan robbanást idéz elő, hogy a hordót darabok-

ra lépve, a által es az lása által te A hordók ki ma mentes bo

Buda

A készáru

Buzs

Básági

Tiszavidéki

Pészvidéki

Fehérmegyei

Bácskai

Észak magy

Rozs elsőre

Arpa takarm

Zab

Tengeri bálna

Rapeze bálna

Köbán

(páronkint)

260 kilogram

könnyű (pár

súlyban) 53-

Sertés

napján volt

hónap 19-ik

hónap 19-ik

1897 április

készletben 20

rányzata lany

Budape

renezvárosi

fővárosi konz

21-éről: E

littatott

vidékre 38

—Na a p i á

—55 fr. 250

maacozk 36

súlyban 55—

Debr

A f. hó

vásáron a kö

felügyelőség

740 Kétszere

5.60 Arpa 4.

Tengeri 3.90

talott 850,

850 eladott

tatott 105 0

sovány 35—4

45—60 frt.

frt. Öreg sov

48 frtől 54-ig

szalona 52

Husarak; 1

54—56 és se

Tüzifa 4 kbr

Nyárfa 7.50,

20 kr Napsz

70 kr, ellatás

ellátás nélkü

ellátás nélkü

lyással 60

ellátással 30

ellátással 20

ra lépve, a közelben lévők, hordóroneso-
által és a szilánkoknak a testbe való behato-
lása által tetemes sérüléseket szenvedhetnek.
A hordók kiégetéséhez különben mindig koz-
mamentes borszesz használandó.

Budapesti gabonátöszde

ápril. 23.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	7.45	80	8.00
"	77	7.45	81	8.00
"	78	7.70	82	7.90-7.95
Tiszavidéki	79	7.75	80	8.00
"	76	7.65	7.70	8.00
"	78	7.75	81	7.90-7.95
Pes vidéki	79	7.75	82	7.95-8.00
"	76	7.55	7.6	8.00
"	77	7.70	7.75	8.00
Fehérmegyei	78	7.75	81	8.00
"	79	7.75	82	7.85-7.90
"	76	7.85-8.90	81	7.90-7.95
Bácskai	77	7.80	80	8.00
"	78	7.50-7.60	81	7.85-7.90
"	79	7.65-7.70	82	7.90-7.95
Észak magy	76	7.75	80	8.00
"	77	7.75	81	8.00
"	78	7.75	81	8.00

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.10 6.15
" másodikrendű	uj	6.05 6.10
Árpa takarmánynak	60-62	4.10 4.40
" égetni való	62-64	5.00 6.-
" serföldei	64-66	6.50 8.-
Zab	uj 39-41	5.85 6.2
Tengeri búza	uj	3.60 3.65
" más nemű	uj	3.45 3.55
Rapce	uj	3.40 3.50

Sertésvásár.

ápril. 23

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon feüli súlyban) — krajczárig, közép (páronkint 220—260 kilogramm súlyban) 55—56 krajczárig könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajc árig.

Sertéslétszám: 1897. évi április. 21-ik napján volt készlet 20.299 darab, 1897 április. hónap 19-ik felhajtattott 91 drb, 1897 április hónap 19-ik napján elszállítattott 183 drb, 1897 április hónap 20-ik napjára maradt készletben 20.207 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata lanyha

Budapesti konzum-sertésvásár. A fe-renczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi konzum sertésvásár jelentése ápril. 21-éről: Erkezett: 677 dr. Elszállítattott budapesti fogyasztásra 337 drb vidékre 38 drb, elszállítatlan maradt 676 drb — Napárak: 120—180 klg. súlyban 51—55 fr. 250—280 klg. súlyban 51—55 fr maaczok 36—38 frt. különféle 120—180 kl súlyban 55—56 1/2 frt.

Debreczeni piaci árak.

A f. hó ápril 20-iki debreczeni beti-vásáron a következő árakat jegyezte a vásár-felügyelőség. Gabona árak: Buza 7.50. 7.45. 7.40 Kétszeres 6.30 6.25 6.20 Rozs 5.70 5.65. 5.60 Árpa 4.60 4.55 4.50 Zab 5.50 5.45 5.40 Tengeri 3.90 3.80 3.70 Burgonya 1.80 Ló felhajtott 850, eladatott 0. 38 Marha felhajtott 850 eladatott 410. Sertésvásár: sertés felhajtott 1050 eladatott 870. 6 hónapostól 1 évig sovány 35—45 frt. 1 évestől 1 1/2 évig sovány 45—60 frt. 1 1/2 évtől 2 évig sovány 60—75 frt. Öreg sovány 75—95 frt. Kövér 100 kilója 48 frtől 54-ig. Szalonna és háj 100 kiló ó szalonna 52 frtig. 100 kiló háj 60.—62 frt. Husarak; 1 kiló marha hus 40 42, 44, 52f 54—56 és sertéshus 52—64 kr, borjúhus 56 kr. Tuzifa 4 kbm. tölgyfa 12 frt, bükkfa 13 frt Nyárfa 7.50, felvágás 2 frt, faelszállítás 1 frt 20 kr Napszámárak. Szöllőben: férfi ellátással 70 kr, ellátás nélkül 1 frt. Nő ellátással 40 kr ellátás nélkül 60 kr. Gyermekek ellátással 25 kr, ellátás nélkül 45 kr. Mezei munka: férfi ellátással 60 kr, ellátás nélkül 90 kr. Nő ellátással 30 kr, ellátás nélkül 50 kr. Gyermekek ellátással 20 kr, ellátás nélkül 35 kr.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— **Ottolengui Rodrigótól** —

— A Debreczen saját fordítása —
(Folytatás.)

— A mi pénzünket, mert hisz mi mégis partnerek vagyunk. Ön egyszerűen eszközzel szolgál nekem, míg párisi váltóimat megkapom, de a helyett kapott tölem adós leveleket. Ha azonban belet már e dologgal, akkor mindjárt kifizethetem, bárha nem tagadom, hogy ezt most kellemes volna reám.

— Nem! A pénz nem számít nálam. Hanem azt magyarázza meg inkább, miért gondolta okosabbnak, hogy veszít, mintha nyer?

— Ez nagyon egyszerű. Mivel a detektív legfőbbképen azt akarta kifürkészni, hogy veszíték vagy nyerek, innét következtettem, hogy hamis játékosnak tartott, ezt a gyanuját akartam eloszlatni.

— Ez természetes. De most beszéljünk Fisherről. Mi köze neki ehhez?

— Azt jól tudja ön is, hogy nem szándékoztam ez ünnepen résztvenni. De amidőn ön Filadelfiában betegen feküdvé felker: engem, magam is úgy határoztam, hogy az ön jelmezében fogok megjelenni. És ép midőn már az ünnephez készülődtem, felkeresett a jelmez kikölcsönző, figyelmeztetett hogy egy detektív kereskedőt nála, aki megmutatta az ön levelét is. Ebből világosan láttam, hogy Barnes is jelen lesz az ünnepen.

— Igaza van, mert csakugyan ott volt.

— Már én is tudom. Miután erről értesültem, úgy gondoltam, hogy megtréfalom egy kicsit s ezért rablójelmezbe öltöztem. Mivel azonban Ali Baba nem hiányozhatott a felvonulásnál, Fishert kértem fel, az egyetlen hogy vegye át ezt a szerepet és jelmez. Amint tudja, ő bele is egyezett, s ennyi az egész történet.

— Most már értem. E magyarázat teljesen kibékített. Bocsássa meg a kérdéseimet, de elébb nem értettem a történeteket, pedig hogy mindent tudjak, ahhoz mégis van némi jogom. Most pedig azt mondja meg nekem kérem, hol volt ön, mikor a tolvajlást elkövették? Vagy talán látta is e cselekményt.

— Egész a közelemben történetelt, de még sem láttam semmit. Midőn Barnes hirtelen kiáltotta, hogy tolvajlást követtek el s parancsolta, hogy le kell venni a maszkokat, akkor én hamarosan hozzá mentem.

— És ön azt tanácsolta neki, hogy kutatasson ki mindenkit, mint egykor a vonaton.

— Igen, de lemondott róla. Az akkori tapasztalatai valószínűleg nem valami biztatók voltak.

E szavakra mind a ketten vidáman kaczagni kezdtek, mintha még most is örvendenének a detektív felsülésén.

— A mint látszik, Barnes megsejtette, hogy a rubint ez este elfogják lopni és előre értesítette Mr. Van Rawston-t, hogy tolvajok siklanak be a vendégek közé.

— Igazán? Borzasztó, hogy minden ravaszága daczára sem foghatta el a tolvajt.

Erre mind a ketten ismét kaczagni kezdtek s Mitchel azt ajánlotta, hogy menjenek a klubba. Midőn oda megérkeztek, az ajtónál álló szolgálta tudatta Mitchellel, hogy Randolph is jelen van és hogy beszélni óhajta vele. Erre mind a ketten az elfogadó terembe mentek, a hol Randolph már várta őket.

— Jó estét Randolph. Tehát velem óhajtottal beszélni?

— Óh semmi különös ügyben. Csupán társaságban akartam étkezni, ez az egész. Az evés ugy is teher, csak jó társaságban elviselhetőbb. Mr. Thaurét megengedi talán, hogy az ön számára is terítessék?

— A legnagyobb örömmel — felelte ez.

— Akkor rendben vagyunk, mondta Randolph, én megrendelem az étkeket, de még néhány levelet is kell írnom, addig bo-

csássanak meg a várakoztatásért. Hét óraker a kis étteremben találkozunk.

Randolf távozott a teremből, lement a lépcsőn, a hol már Barnes várta.

— Minden rendben, mondta a detektívnek. Mitchel itt van s vele együtt Thaurét. Nem értem, honnét az a bizalmas barátkozásuk, most azonban evvel ne törődjünk. Mi a kis teremben fogunk lakomazni s ugy intézem, hogy az asztalt közvetlen annak a szőnyeg függönynek a közelébe terítik, mely a kis termet a nagy teremtől elválasztja s melynek másik oldalán szintén terítették az ön részére asztalt, rendelve megfelelő lakomát is.

— Helyes, onnét mindent meghallok, a miről csak beszélnek.

— Pont hét óraker fogok a vendégeimmel asztalhoz ülni, öt perczel később ön is elfoglalhatja a helyét.

A Randolph rendelkezései pontosan teljesültek. Hét óraker ült vendégeivel az asztalhoz s néhány percz múlva a függöny másik oldalán is megcsördült a tanyér, jeleként, hogy Barnest is kiszolgálják.

— Reményem kezdette Randolph, hogy kiheverted már azt az alkalmatlan betegségedet, mely a jelmez estélytől is visszatartott.

— Köszönöm, igen, felelte Mitchel, futó baj volt, Egyedüli kellemetlenség belőle, hogy nem vehettem részt az ünnepen, talán Miss Rems-nt megkímélhettem volna ama bosszúságtól, mely rubinja elvesztése miatt érte.

— De Mitchel! folytatta Randolph tovább — elhiszem, hogy kellemetlen egy ily drága ékszer példányt elveszíteni, hanem hisz te mégis könnyen pótolhatod. Hisz egész ékkő gyűjteményed van. És én ép rövid idővel ezelőtt azt vitattam, hogy aki a drága köveket csupán azért gyűjti, hogy azokat senkinek ne mutogassa, hanem elzárja a világ elől, az félig meddig rögeszmés örült. Azért nagyon megörültem, midőn hallottam, hogy egy rubinkőt ajándékoztál Miss Remsennek, a javulás jeleként tekintettem ezt. Különben van még neked más hasonló ékköved is, azokból másikat könnyen ajándékozhatol a menyasszonynodnak.

— Nagyon tévedel Randolph, annak a rubinnak a párját, mását nehéz volna feltalálni.

— Hogyan? Hát valami olyan különlegesség volt benne?

— Igen! De inkább ne is feszegezzük ezt.

Ez a rideg, rövid elutasítás egészen meglepte Randolphot, mert tudta, hogy bárha Mitchel nem szívesen mutogatta is az ékeit, de mindig szívesen, készségesen beszélt róluk.

(Folyt köv.)

Nyilt-tér.

GÖRBERSDORF

Klimat. gyógyintézet tüdőbetegek számára

1896. július 28-án.

Alólirott, mint a görbersdorfi tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiségen, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit“ Magyar Selters

gyógyvizet 1879. óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a **légutak hurutos bántalmainál**. A Margit-vizgyógyintézetemben is kivívta magának a megérdemelt **Magyar Selters gyógyviz** elnevezést. A legtisztább lekiismerettel ajánlom ezen kiváló gyógyviz alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

Dr. Theodor Römler.

Mindenféle üzleti könyveket rendkívül
csinos kivitelben igen olcsó árak mellett
ajánl **Hoffmann és Társa**
könyvnyomdája a főpostával szemben.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmazatik köszvénynél, csuszál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerész Budapest.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, ec. és kir. udvari szálthók, RUDOLSTADT.

71—1897. v. h. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 1897. évi 4448/97. számú végzése következtében Dr. Moskovitz Jenő ügyvéd által képviselt Rosenthal Dániel és fiai debreczeni cég javára Nágel Vilmos p-ladányi lakos ellen 495 frt s jár. erejéig 1897. évi márczius hó 17. foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglal és 423 frtra becsült különféle bolti árukából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a p-ladányi kir. bíróság 1382. P. 1897. sz. végzése folytán 495 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi február hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összeesen 49 frt 86 krban bíróság már megállapított költségek erejéig P-Ladányban Nágel Vilmos üzletében leendő eszközlésére **1897. évi május hó 3-án d. e. 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt H-Szoboszlón, 1897. évi április hó 22. napján.

Simon Balázs

kir. bir. végrehajtó.

P SERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdacok” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok esodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziserből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziserül ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rosz emésztésből** és **székrekedésből** erednek, mint **epeszavarok, májbajok, köllika, vértelenségek, aranyér, bél-telenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** szabból eredő bajknál is: így **sápkórónál**, idegességből származó **fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélye b fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. — A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészszögük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használat, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án
Tisztelt Pserhofer ur! Legyen szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsa csodahatásáért.
Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.
Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermek ágyban meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészszögük visszanyerésére segítségül szolgáláltak.

Knifcz Teréz.
Bécs-Ujhely, 887. november 9-én.
Mélyen tisztelt ur! A legfőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyebek le is mondták, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használatá folytán tökéletesen kigyógyult.
Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.
Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerint használására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.
T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék, Csakis az Ön csodálatos labdacsaik köszönetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J. féle az „arany birodalmi almához” oziáztott gyógyszerárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentellen utánvételi küldésnél 1 frt. 40 kr. egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt, 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

N. B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb névek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kerétek csakis Pserhofer J. féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekintethetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

P SERHOFER J. gyógyszerész zum goldenen Reichsapfel.
Bécs, I., Singerstrasse 15. sz.

Nyomatott Hoffmannés Társa könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben.

Bernhardi alpesifü liqueur Bernhard W. O-tól Bregenzben, 1/2 üveg 2 frt 60 kr. 1/4 üveg 1 frt 40 kr. 1/2 üveg 76 kr.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csuszos bajok, u. m.: gerincz-agybántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. stb. ellen, 1 frt 20 kr.

Tannochinnin hajkenőcs, Pserhofer J.-től Évek hosszú sora óta valóban a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stendel tanártól, Utés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkacoz, sebes-vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 téglé 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsöggel negyven krajczár Bérmentve 65 kr.

Utifüedv, egy általános ismert kitűnő háziser, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, egy üvegeske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1.50 (prágai csöppek) megrottott gyomor, rossz emésztés 60 kr. Élet-eszencia mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziser, üvegeske 22 kr., 2 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bu'rich A. W.-től. Kitűnő háziser a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorbég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint. Angol csodabalsam, egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábillet és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balzsam, kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kolapraeparatumok. Kitűnő szer az idegek rösítésére gyomorbajok esetén s a végbél megbetegedésénél. liter Kola Elixir, vagy bor 3 frt, — 1/2 liter 1 frt 60 kr., — 1/4 liter 85 kr.

Kola-Elixir vagy bor, üvegekben darabonként 5 frt 50 — kr, 3 frt — 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kit. szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheumatizmus stb. ellen 1 frt Ezen itt felsoro' készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel-és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postán megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapest.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Raktár Budapest: Török József gyógyszerész urnál Király-utca 12. sz.